

[Formanden.]

12) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om tjenestemandslønninger m. m. og klassificering af statens tjenestemandstillinger i Grønland.

13) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Erstatning for uberettiget inddragelse af førerretten m. v.).

14) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af international konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder og af international konvention om borgerlige og politiske rettigheder med tilhørende valgfri protokol.

15) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et udvalg til undersøgelse af lægevæsenet m. v. [af Kjeld Olesen m. fl.].

16) *Første behandling af:*

Forslag til lov om dagpenge ved sygdom, tilskadekomst eller fødsel.

Mødet hævet kl. 17.44.

114. møde.

Fredag den 4. juni kl. 10.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om begrænsning af udbygning af Københavns lufthavn.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 171) findes i tidenden sp. 7279, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 3205).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Horn: Det formede sig, som det nu og da gør her i tinget sådan, at vi holdt et møde mellem anden og tredje behandling. Der var egentlig enighed om, at der ikke behøvedes at siges noget ved denne lejlighed, idet det indtil det tidspunkt i alt fald stod ganske klart for os, at det flertal, der her i folketinget var den 25. april 1969 for, at lufthavnen skal flytte til Saltholm, stadig er til stede. Alle var indstillet på at medvirke til, hvad der også vil kunne ses af tillægsbetænkningen, af det svar og de udtalelser, ministeren kom med i udvalget, at der nu arbejdes videre med prioriteringen, herunder den endelige fastlæggelse af tidspunktet for lufttrafikkens overførelse fra Kastrup til Saltholm.

Så langt var det i orden. Men så læste jeg Politiken i går, og selv om jeg ikke hører til dem, der lader sig ophidse af sensationer, er det nu alligevel sådan, at når der skrives, at der bliver smækket med dørene her i huset i en sag, vi også er involveret i, kan man godt blive lidt betænkelig. Derfor vil jeg spørge: hvordan er det egentlig fat? Er der nogen slinger i valsen med hensyn til regeringens stilling? Er der uenighed, sådan at det ingenting bliver til, eller kan vi regne med, at det, vi hidtil har været enige om, stadig er retningslinjen?

Må jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Bilgrav-Nielsen: Som det fremgår af tillægsbetænkningen, har ministeren mellem anden og tredje behandling givet udvalget tilsagn om, at regeringen i næste samling vil foranledige, at folketinget får grundlag for at tage stilling til prioritering af de store trafikinvesteringer, herunder den endelige fastlæggelse af tidspunktet for lufttrafikens overførelse fra Kastrup til Saltholm.

På den radikale gruppes vegne skal jeg understrege, at beslutningsgrundlaget efter vor opfattelse nødvendigvis må indeholde en bred samfundsøkonomisk analyse af foreliggende muligheder for lufthavnens fremtid og for, hvornår det mest fordelagtige overflytningstidspunkt alle forhold taget i betragtning vil foreligge. Vi må lægge vægt på, at de store offentlige anlæg, herunder især særlig grad de store trafik anlæg, hvis gennemførelse vil lægge beslag på store dele af vore knappe arbejdskraft- og kapitalressourcer, for fremtiden i langt højere grad end hidtil planlægges og prioriteres på grundlag af sådanne samfundsøkonomiske analyser. At dette er rigtigt og nødvendigt, understreges efter vor mening kraftigt af regeringens perspektivredegørelse.

Jeg skal sluttelig for en ordens skyld sige, at det radikale venstre ikke anser den forudsatte samfundsøkonomiske analyse for værende i strid med den af folketinget truffene principbeslutning om lufthavnens fremtidige placering.

Aksel Larsen: Jeg er nødt til at komme med den bemærkning, at mit navn står under tillægsbetænkningen, og jeg er da også medlem af lufthavnsudvalget. Men egentlig burde jeg have forlangt det slettet, da indkaldelsen til udvalgs mødet foregik på en sådan måde, at jeg ikke havde mulighed for at ane, at dette udvalgs møde blev holdt, før det var overstået. Måske burde man her i huset tænke lidt mere på, at når man med meget kort varsel vil indkalde til udvalgs møder, må man også drage omsorg for, at udvalgs medlemmerne i det mindste bliver orienteret, så de har en minimal chance for at deltage.

Nu forstår jeg, at der ikke er sket de store sensationer i udvalgs mødet. Disse sensationer synes at være sket senere, hvad enten de så er sket i Politiken eller på det radikale gruppe møde, hvor der ifølge Politiken for i

går har været voldsom diskussion. „Voldsom“ er et superlativ. Hvor meget det betyder, ved jeg ikke. Det ved Politiken måske heller ikke, og det er muligt, at der ikke er ret mange radikale, der ved det. Men naturligvis må hr. Bilgrav-Nielsen have sin opfattelse af, hvad der er voldsomt og ikke voldsomt.

Ministeren har ifølge tillægsbetænkningen over for udvalget givet tilsagn om, at regeringen i næste samling vil foranledige, at folketinget får grundlag for at tage stilling til prioriteringen af de store trafikinvesteringer, herunder den endelige fastlæggelse af tidspunktet for lufttrafikens overførelse fra Kastrup til Saltholm. Det lyder meget positivt og godt, og så må jeg vel lade være med at brede mig over det emne, der kunne hedde „betragtninger over, hvorvidt denne regering vil blive i stand til i efteråret at foreslå noget som helst.“

Men i anledning af hr. Bilgrav-Nielsens tale og i anledning af det, der stod i Politiken i går, og som hr. Horn allerede har omtalt, ser jeg mig nødsaget til at sige et par ting. Det ene er, at naturligvis kan man fra nu af og 100 år frem i tiden blive ved med hvert år og hver dag at forlange nye kæmpemæssige undersøgelser. På den måde kan tiden gå, uden at der sker noget som helst. Det er langt mere effektivt end at nedsætte en komité.

Dernæst: det forekommer mig, at den erklæring, ministeren har afgivet over for udvalget, er temmelig utvetydig. Men nu får vi altså at vide ifølge Politiken, at „radikale spænder ben for Guldberg“, og det har hr. Bilgrav-Nielsen ikke dementeret her. Jeg tillader mig i lighed med hr. Horn at spørge trafikministeren: hvor står regeringen i grunden i denne sag? Er regeringens mening den, der er udtrykt af ministeren over for udvalget og over for tinget, eller er regeringens mening den, som er udtrykt af hr. Bilgrav-Nielsen, dels igennem Politiken, dels her i denne sal? Det var dog ganske rart at vide.

Min tredje bemærkning skal være — nu er jeg jo ikke stiv i latinen, så jeg må forsøge at sige det på dansk: hvor længe endnu vil den radikale gruppe i en sådan sag have en ordfører, der har én eneste politik, nemlig at hvad der end sker, må der aldrig lande et fly på Saltholm?

Ministeren for offentlige arbejder (Guldberg): I anledning af de spørgsmål, der er stillet til mig af hr. Horn og hr. Aksel Larsen, vil jeg gerne her, ligesom jeg har gjort det over for udvalget, bekræfte regeringens stilling med henblik på spørgsmålet om lufthavnens fremtidige placering. Jeg minder om, at der er blevet vedtaget en lov den 25. april 1969 i dette ting, hvor 123 medlemmer stemte for, 11 medlemmer undlod at stemme, og ingen stemte imod. Naturligvis er den vedtagelse, som bestod i, at det var hensigten på et eller andet tidspunkt at flytte trafikken fra Kastrup til Saltholm, stadig grundlaget for regeringens arbejde med sagen og vil fortsat være det, så længe der ikke er opstået helt nye forhold og truffet en anden beslutning i folketinget.

Denne stilling er vort grundlag. Den blev bekræftet fra alle sider under første behandling af det lovforslag, der nu er til tredje behandling, og jeg forstår også de indlæg, der er kommet her i dag, således, at vi alle er enige om, også de, der måtte have haft nogle betænkeligheder, at dette er vores arbejdsgrundlag. Således må det være, og det er også regeringens arbejdsgrundlag.

Det, det drejer sig om nu, er, som det klart er fremgået både af tillægsbetænkningen og af, hvad der er sagt her i dag, at selve tidspunktets fastsættelse naturligvis også er et vanskeligt problem, og jeg vil gerne give hr. Bilgrav-Nielsen medhold i, at man ved fastlæggelse af tidspunktet, også må have de økonomiske overvejelser med ind. De er naturligvis en væsentlig del af sagen, selv om jeg gerne igen vil sige, at dette spørgsmål ikke er økonomi alene eller noget, der kan afgøres af en computer. Der er andre hensyn, miljømæssige og menneskelige, som også vejer til.

Men det er tidspunktet, det drejer sig om, og det er derfor også ganske logisk, at regeringens standpunkt har måttet være det, at når man fastlægger tidspunktet, er det en prioritering, og en prioritering må ses i sammenhæng med de andre trafikopgaver. Derfor måtte vi, selv om vi er klar over, at denne sag hastede, sige, at dette var der tid nok til at gøre i næste samling i forbindelse med den almindelige prioritering. Det er regeringens hensigt, og det er der altså givet det klareste tilsagn om, vi kan give.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 153 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af valgretsaldere til folketinget.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 165) findes i tidenden sp. 7264; udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 3203).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Tastesen: Socialdemokraterne vil stemme ja til de 20 år. Vi vil betragte det som et skridt på vejen mod de 18 år. Vi tager regeringens fortolkning af grundloven til efterretning, men opfordrer endnu en gang regeringen til at lade afholde folkeafstemning om valgretsaldere forud for folketingsvalget.

Når vi nu alle i det mindste er enige om, at valgretsaldere skal ned på de 20 år, må det være urimeligt at vente med denne afstemning til folketingsvalget. Dansk Ungdoms Fællesråd bakker dette synspunkt op. Blandt denne organisations medlemsorganisationer er Venstres Ungdom, Konservativ Ungdom og Radikal Ungdom.

Men uanset hvornår afstemningstidspunktet bliver, vil vi opfordre befolkningen til at møde frem og deltage i afstemningen og stemme ja til de 20 år. Det vil være en gevinst, et fremskridt for dansk demokrati, hvis endnu 75.000 unge medborgere får stemmeret.

Poul Dam: Det bekymrende ved det lovforslag, som nu står foran sin vedtagelse, er, at det formelt fortæller, at vi skal have 20 års valgret, men at det i realiteten, nemlig hvis folkeafstemningen først finder sted sammen med det kommende folketingsvalg, vil bety-